

Η ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 02.07.2020, με την εξής σύνθεση: Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη και Νικόλαος Σαββίδης, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 27.05.2020 (ημερομηνία κατάθεσης στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ) και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 641/28-05-2020 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», που κατοικοεδρεύει στο ....., οδός ....., αρ. ..., όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Κατά της ..... (.....), Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών (.....), που εδρεύει στην ....., επί των οδών ..... αριθ. .. και ....., όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της υπ' αριθ. πρωτ. Κ.Γ./...../Θ/15164/19-5-2020 απόφασης του ..... (εφεξής «προσβαλλόμενη πράξη») στα πλαίσια της με ΑΔΑΜ ..... Διακήρυξης της άνω αναθέτουσας αρχής για την ανάδειξη αναδόχου για το έργο «Εξυγίανση δικτύου όδευσης καλωδίων και συντήρηση φρεατίων επισκέψεως από το κτήριο ..... έως και κτήριο ..... και ανεμόμετρου άκρου 09», κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην Προσφυγή του.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή, Κωνσταντίνο Κορομπέλη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147) και άρθρο 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ΦΕΚ Α' 64), ποσού

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

600,00 € (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό .....), δοθέντος ότι η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης ανέρχεται σε ποσό, προ Φ.Π.Α., 88.709,68 ευρώ και το καταβληθέν ποσό παραβόλου συνιστά το κατώτερο προς καταβολή οριζόμενο, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, σε περίπτωση που το αναλογικό ποσοστό (0,5%) επί της προϋπολογισθείσας αξίας της υπό ανάθεσης σύμβασης, υπολείπεται του πιο πάνω καταβληθέντος ποσού, ως εν προκειμένω (88.709,68€ X 0,50%= 443,55€).

2. Επειδή, με την με ΑΔΑΜ ..... Διακήρυξη της ....., Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών (.....), προκηρύχθηκε η διενέργεια δημόσιου, ανοικτού, κάτω των ορίων, ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου για την κατασκευή του έργου «εξυγίανση δικτύου όδευσης καλωδίων και συντήρηση φρεατίων επισκέψεως από το κτήριο αεροσταθμού ..... έως και κτήριο ..... και ανεμομέτρου άκρου 09», εκτιμώμενης αξίας 88.709,68 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. 24%, με κριτήριο ανάθεσης αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή), η οποία διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 14.11.2019 με ΑΔΑΜ ..... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), όπου και έλαβε αύξοντα συστημικό αριθμό ..... Ειδικότερα, αντικείμενο της οικείας σύμβασης είναι η εξυγίανση των υπογείων δικτύων όδευσης καλωδίων και η συντήρηση των φρεατίων επίσκεψης: από το κτίριο ..... (.....) έως το κτίριο του ραδιοβοηθήματος ..... δίκτυο (Α) και από το ανεμόμετρο άκρου 09 έως το κτίριο ..... δίκτυο (Β).

3. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (έργο), της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, που αποτελεί Κεντρική Κυβερνητική Αρχή, ανήκουσα στη Γενική Κυβέρνηση, της ανωτέρω αναφερόμενης προϋπολογισθείσας δαπάνης του υπό κρίση διαγωνισμού (άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016) και του χρόνου δημοσίευσης (14.11.2019) της προκήρυξης στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. (άρθρα 61, 120, 290, 376 και 379 του Ν. 4412/2016), εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οικείων διατάξεων του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016 και συνεπώς στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π.,

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

ενώ έχει γίνει χρήση και του τυποποιημένου εντύπου (άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017). Περαιτέρω, η υπό εξέταση Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, σύμφωνα με την παρ. 1 (α) του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 (α) του Π.Δ. 39/2017, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 20.05.2020 μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, οπότε και έλαβε γνώση αυτής, και η Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε στις 27.05.2020, ήτοι εντός της δεκαήμερης προβλεπόμενης προθεσμίας.

4. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχε ο προσφεύγων, «.....», υποβάλλοντας νομίμως και παραδεκτώς, την προσφορά του και με την με αριθ. πρωτ. Κ.Γ./...../Θ/563/08.01.2020 απόφαση του ..... και κατ' έγκριση του υπ' αριθ. 1/23.12.2019 Πρακτικού 1 αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού ανεδείχθη προσωρινός μειοδότης του έργου. Σε συνέχεια της ως άνω αποφάσεώς της, η αναθέτουσα αρχή, με το υπ' αριθ. πρωτ. Κ.Γ./...../Θ 2023/20.01.2020 έγγραφό της, κάλεσε τον προσφεύγοντα, όπως, εντός της νόμιμης προθεσμίας, υποβάλει τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά κατακύρωσης. Εν συνεχεία, όμως, η Επιτροπή Διαγωνισμού, με το με αριθ. πρωτ. ....../ΚΥ/11348/30.03.2020 Πρακτικό 2, εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος για το λόγο ότι κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης διεπίστωσε ότι τα πιστοποιητικά με αρ. πρωτ. .... και ..... του Πρωτοδικείου ..... είχαν μεν κατατεθεί εμπρόθεσμα, πλην όμως είχαν εκδοθεί με το όνομα ..... του ....., αντί του ορθού ..... του ..... Με την προσβαλλόμενη, δε, η αναθέτουσα αρχή, αποφάσισε την αποδοχή του ως άνω με αρ. πρωτ. ....../ΚΥ/11348/30-3-2020 Πρακτικού 2 της Επιτροπής Διαγωνισμού, την απόρριψη της προσφοράς του προσωρινού μειοδότη και ήδη προσφεύγοντος και την κήρυξη αυτού ως έκπτωτου, την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής του και την ανακήρυξη ως νέου προσωρινού μειοδότη τον οικονομικό φορέα «.....», ο οποίος υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

άποψη προσφορά βάσει της τιμής με την αιτιολογία ότι «...ο προσωρινός μειοδότης υπέβαλλε μεν στις 20.2.2020 στην διευθύνουσα υπηρεσία ..... σε έντυπη μορφή, τα αρ. πρωτ. .... & ..... Πιστοποιητικά Πρωτοδικείου ....., τα οποία αποτελούν ορθή επανάληψη των με αρ. πρωτ. .... & ..... που είχαν αρχικά κατατεθεί χωρίς όμως αφενώς να του έχει αυτό ζητηθεί και χωρίς αφετέρου να τα έχει υποβάλλει ψηφιακά μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», 25. Την παράγραφο β του άρθρου 9 της διακήρυξης σύμφωνα με το οποίο «Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 26. Την παρ δ άρθρου 4.2 της διακήρυξης του διαγωνισμού και ειδικά την περίπτωση όπου «αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.» Συνεπώς, με πρόδηλο έννομο συμφέρον, άμεσο, προσωπικό και ενεστώς, ο προσφεύγων στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, καθ' ο μέρος με αυτή, κατ' έγκριση του με αρ. πρωτ. ..../ΚΥ/11348/30-3-2020 Πρακτικού 2 της Επιτροπής Διαγωνισμού, απερρίφθη η προσφορά του και κατέπεσε η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του υπέρ της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τα άρθρα 360 και 367 του Ν. 4412/2016 και τα άρθρα 3 και 18 του Π.Δ. 39/2017, ασκώντας την υπό κρίση Προσφυγή του, αφού υφίσταται ζημία από την προσβαλλόμενη απόφαση. Κατ' ακολουθίαν, η υπό κρίση Προσφυγή είναι τυπικά παραδεκτή και θα πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, στις 12.06.2020, κοινοποίησε μέσω του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού το με αριθ. πρωτ. Κ.Γ./...../Θ 18579 και ίδιας ημερομηνίας έγγραφο απόψεών της, με το οποίο, κατ' ορθή εκτίμηση του περιεχομένου του, αιτείται την απόρριψη της Προσφυγής και τη διατήρηση της προσβαλλόμενης απόφασής της, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτό.

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

5. Επειδή, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι τα επίμαχα υπ' αριθ. πρωτ. .... /22.01.2020 και .... /22.01.2020 πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου ..... περί μη κήρυξης σε πτώχευση κ.λ.π. και περί μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση κ.λ.π. είχαν εκδοθεί με το επώνυμο «.....» αντί του ορθού «.....» εξαιτίας σφάλματος της Γραμματείας του άνω Πρωτοδικείου που τα εξέδωσε, η οποία προσέθεσε τη συνηθισμένη στην ..... κατάληξη «.....» στο επώνυμό του, ενώ η σχετική αίτησή του είχε υποβληθεί με το σωστό επώνυμο «.....». Περαιτέρω, διατείνεται ότι αφού τα λοιπά στοιχεία των επίμαχων πιστοποιητικών, ήτοι το όνομα, το πατρώνυμο και το μητρώνυμο είναι ορθά και συμφωνούν με τα αντίστοιχα στοιχεία άλλων πιστοποιητικών που είχε υποβάλει στην αναθέτουσα αρχή, το ως άνω σφάλμα είναι πρόδηλο και η αναθέτουσα αρχή όφειλε να τον καλέσει για διευκρινίσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016. Σε κάθε, δε περίπτωση, υποστηρίζει ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε να λάβει υπόψη της τα υπ' αριθ. πρωτ. .... και ..... πιστοποιητικά περί ορθής επανάληψης των υπ' επίμαχων αριθ. πρωτ. .... /22.01.2020 και .... /22.01.2020 πιστοποιητικών, με ορθή συμπλήρωση του επωνύμου του, τα οποία απέστειλε το οικείο Πρωτοδικείο ..... πριν τη σύνταξη του Πρακτικού 2 της Επιτροπής Διαγωνισμού, στις 19.02.2020, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην αναθέτουσα αρχή και στον Πρόεδρο της Επιτροπής του Διαγωνισμού, τα οποία ακολούθως, με το υπ' αριθ. πρωτ. 7120/20.02.2020 έγγραφό του υπέβαλε και ο ίδιος στην αναθέτουσα αρχή.

6. Επειδή, το άρθρο 36 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι «[...] 2. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α' και β) τους κανόνες του παρόντος άρθρου και των άρθρων 22 και 37. Πέραν των ανωτέρω το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να τηρεί τα οριζόμενα: α) στο ν. 3979/2011(Α' 138) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα νομοθεσία, ιδίως στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ)... και β) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44). 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με: α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτονται [...] β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων [...].».

7. Επειδή κατ' εξουσιοδότηση της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 36 του Ν.4412/2016, εκδόθηκε η ΚΥΑ 56902/215/02.06.2017 (ΦΕΚ Β' 1924) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.», η οποία στο άρθρο 8 ορίζει ότι «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος κατά περίπτωση, με: • την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία». • την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Προκηρυγμένου Διαγωνισμού» του εκάστοτε διαγωνισμού την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς», ο οποίος περιλαμβάνει τους (υπό)φακέλους: - «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» - «Οικονομική Προσφορά» - «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου». 2. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του Συστήματος [...].».

8. Επειδή, η Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του υπόψη διαγωνισμού και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

διαγωνιζόμενους, ορίζει: «Άρθρο 3 «Ηλεκτρονική υποβολή φακέλου προσφοράς» 3.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας διακήρυξης, σε ηλεκτρονικό φάκελο του υποσυστήματος. Για τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας τη διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 παρ. 1.2 έως 1.4 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης με αρ. 117384/26-10-2017 (3821 Β') «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) [...], Άρθρο 4.2 «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης» «[...] β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή.».

9. Επειδή, το άρθρο 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» (άρθρο 76 παρ. 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) ορίζει ότι «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, ο αναθέτων φορέας μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή τα δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο στις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, όπως ιδίως παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) και μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα που θεσπίζονται με το νόμο, τις κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση κατά το πρώτο εδάφιο δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση των όρων της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση της παραγράφου 1 δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης [...].».

10. Επειδή, κατά πιστή μεταφορά της ως άνω διάταξης του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 9 «Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» της Διακήρυξης ορίζει ότι «Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, να καλέσει τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της "Επικοινωνίας" του υποσυστήματος να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής τους προσφοράς, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 13 της υπ' αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.».

11. Επειδή, στο άρθρο 103 «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών» του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «[...] 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, "εντός δέκα (10) ημερών" από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. [...] 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. [...] 5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, «απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου» και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. [...]».

12. Επειδή, το άρθρο 4.2 «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης» της Διακήρυξης ορίζει ότι «α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης κοινοποίησης σε αυτόν τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης. β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή. γ) Αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου (α) αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. [...] ii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.[...]».

13. Επειδή, από τις προδιαληφθείσες διατάξεις του Ν. 4412/2016 και της ΚΥΑ 56902/215/02.06.2017 (ΦΕΚ Β΄ 1924) προκύπτει ότι καθιερώνεται η ηλεκτρονική διεξαγωγή των δημόσιων διαγωνιστικών διαδικασιών μέσω της πλατφόρμας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Ειδικότερα, από τη

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

διάταξη του άρθρου 8 της ΚΥΑ 56902/215/02.06.2017 (σκέψεις 6 και 7 της παρούσας), όπως αυτή ενσωματώνεται στο κανονιστικό πλαίσιο της υπό κρίση διαγωνιστικής διαδικασίας και συγκεκριμένα στα άρθρα 3 και 4.2 β) της Διακήρυξης (σκέψη 8 της παρούσας) παρέπεται ότι αναφορικά με τους διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας άνω των 60.000 ευρώ - ως και η προκείμενη- η διαγωνιστική διαδικασία και η επικοινωνία επ' αυτής διενεργούνται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά και στον (ηλεκτρονικό) τόπο του διαγωνισμού, ήτοι μέσω της πλατφόρμας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ και της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» αυτού, μέσω της οποίας και υποβάλλονται όλα τα σχετικά έγγραφα των προσφορών, καθώς και τα έγγραφα του προσωρινού αναδόχου. Επέκεινα, από τη διάταξη του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 προκύπτει ότι δεκτικές συμπλήρωσης – διευκρίνισης αποτελούν τυπικές ή διαδικαστικές πλημμέλειες, ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελή σήμανση αντιγράφων, μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων κ.ο.κ.. Από τα προαναφερόμενα εναργώς συνάγεται ότι κατ' εξαίρεση γίνεται δεκτή η συμπλήρωση ή διόρθωση των δεδομένων της προσφοράς επειδή απαιτείται μόνον η απλή διευκρίνισή τους ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, συμπληρώσεις/διευκρινίσεις που δεν θα πρέπει να εισάγουν διακρίσεις ή άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχουν ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης. Περαιτέρω, από τη σαφή διατύπωση της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016, ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, συνάγεται ότι αν υπάρχουν ελλείψεις στα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η δε, αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Στην προκείμενη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η προσφορά του προσφεύγοντος απορρίφθηκε για το λόγο ότι κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης προέκυψε η μη πλήρωση των όρων της Διακήρυξης, αφού τα υποβληθέντα πιστοποιητικά με αρ. πρωτ. .... και ..... του Πρωτοδικείου ..... είχαν εκδοθεί στο όνομα «..... του ....., αντί του ονόματος του προσωρινού αναδόχου και ήδη προσφεύγοντος «..... του ....., Προς θεραπεία της εν λόγω πλημμέλειας, ο προσωρινός μειοδότης και ήδη προσφεύγων υπέβαλλε στις 20.2.2020 στην αναθέτουσα αρχή τα υπ' αριθ. πρωτ. .... /19.02.2020 και ..... /19.02.2020 πιστοποιητικά περί ορθής επανάληψης των υπ' επίμαχων αριθ. πρωτ. .... /22.01.2020 και ..... /22.01.2020 πιστοποιητικών σε έντυπη μορφή, χωρίς όμως να υποβάλλει αυτά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. ως απαιτείται από τις προρρηθείσες διατάξεις του Νόμου και τις ταυτόσημα εννοιολογικά με αυτές διατάξεις της Διακήρυξης. Ως εκ τούτου, νομίμως η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του για τον λόγο αυτόν και κατ' ακολουθίαν ο σχετικός ισχυρισμός της Προσφυγής τυγχάνει απορριπτός ως αβάσιμος. Προσέτι, ακόμα και αν η σχετική κρίση αναχθεί επί το απώτατον και θεωρηθεί ότι η υπόψη πλημμέλεια δύναται παραδεκτώς να συμπληρωθεί/ διευκρινισθεί κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 και πάλι νομίμως η προσφορά του προσφεύγοντος απορρίφθηκε, αφού ο ανωτέρω λόγος απόρριψης της προσφοράς του, ήτοι της μη υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών κατακύρωσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, συνιστά αυτοτελή λόγο απόρριψης αυτής. Εντούτοις, στην προκείμενη περίπτωση, η εσφαλμένη αναγραφή του επιθέτου του προσφεύγοντος στα σχετικά υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης, με αρ. πρωτ. .... και ..... του Πρωτοδικείου ....., δε συνιστά εκ παραδρομής πλημμέλεια, δυνάμενη να θεραπευθεί. Και αυτό γιατί, η επιμέλεια του μέσου συνετού διαγωνιζόμενου

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

επιβάλλει, τουλάχιστον, τον έλεγχο της ορθότητας των στοιχείων του, ιδιαίτερος δε του επωνύμου του, επί του οποίου βεβαιώνεται από το σχετικό πιστοποιητικό η ύπαρξη της ιδιότητας για το οποίο αυτό εκδίδεται, ο διαγωνιζόμενος δε, οφείλει στα πιστοποιητικά που λαμβάνει από δημόσιες αρχές και πριν την υποβολή αυτών σε έτερες, να ελέγχει την ορθότητα των αναγραφόμενων στοιχείων. Εν ενί λόγο, ο διαγωνιζόμενος επιδεικνύοντας την οφειλόμενη επιμέλεια, ελέγχει τα χορηγούμενα σε αυτόν έγγραφα προς υποβολή και απόδειξη των απαιτούμενων από τη Διακήρυξη σε δύο χρόνους, κατά τη λήψη του σχετικού πιστοποιητικού και κατά την υποβολή αυτού σε έτερη αρχή, εν προκειμένω την αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς, στην υπό κρίση περίπτωση, όπου υφίσταται εσφαλμένη αναγραφή του επιθέτου του προσφεύγοντος, η οποία διέλαθε της προσοχής του σε δύο χρόνους, ήτοι κατά την παραλαβή των σχετικών πιστοποιητικών και κατά την υποβολή αυτών ως δικαιολογητικών κατακύρωσης στην αναθέτουσα αρχή, δε δύναται παραδεκτά να γίνει λόγος για εκ παραδρομής πλημμέλεια, κατά τα ανωτέρω, δυνάμενη να συμπληρωθεί. Μάλιστα και συνεπεία του διπτού ως άνω χρόνου ελέγχου από τους συμμετέχοντες των πιστοποιητικών που λαμβάνουν - κατά τη λήψη αυτών και κατά την υποβολή τους στην αναθέτουσα αρχή - η έννοια της εκ παραδρομής αναγραφής εσφαλμένως του επιθέτου του, όπως αναφέρεται στα υπ' αριθ. ....../19.02.2020 και ....../19.02.2020 πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου ....., δεν ταυτίζεται με την έννοια του εκ παραδρομής σφάλματος του άρθρου 102 του Ν.4412/2016 (σκέψη 9 της παρούσας), το οποίο κρίνεται από την αναθέτουσα αρχή και της οποίας η σχετική κρίση αυτή ελέγχεται από την Α.Ε.Π.Π., καθόσον η εκ παραδρομής της γραφίδος (*lapsus calami*) λανθασμένη αναγραφή του επιθέτου του προσφεύγοντος στα υποβληθέντα ανωτέρω πιστοποιητικά, ως το Πρωτοδικείο ..... βεβαιώνει με τα υπ' αριθ. ....../19.02.2020 και ....../19.02.2020 πιστοποιητικά, δε συνιστά και εκ παραδρομής πλημμέλεια αυτών κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, δυνάμενη να θεραπευθεί. Και τούτο διότι, δοθέντος ότι ως ελέχθη, ο προσφεύγων κατά δύο χρόνους – κατά την παραλαβή των υπόψη πιστοποιητικών και κατά την υποβολή τους - δεν ήλεγξε την ορθότητα των εν λόγω πιστοποιητικών και δη του αναγραφόμενου επιθέτου του, δε συνιστά εκ παραδρομής σφάλμα, ως

Αριθμός απόφασης: 833 / 2020

συνιστά η στιγμιαία λανθασμένη αναγραφή του επιθέτου του από τον αρμόδιο υπάλληλο του υπόψη Πρωτοδικείου, η οποία τω όντι θεωρείται εκ παραδρομής. Άλλωστε, και υπό την εκδοχή ότι η σχετική πλημμέλεια ήθελε θεωρηθεί εκ παραδρομής (*quod non*) και πάλι, όμως, νομίμως η αναθέτουσα απέρριψε την προσφορά του, προσφεύγοντος, δοθέντος ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 103 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, καθότι αυτός δεν αιτήθηκε από την αναθέτουσα αρχή την παράταση της παρ. 2 του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016 της προθεσμίας της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου (σκέψη 11 της παρούσας) για όσο χρόνο απαιτείτο η χορήγηση των ορθών πιστοποιητικών από τη γραμματεία του Πρωτοδικείου ..... Τέλος, αορίστως ο προσφεύγων προβάλλει τον ισχυρισμό ότι οι σχετικές αιτήσεις του προς το Πρωτοδικείο ..... ήταν ορθές ως προς το επώνυμό του, οπότε και εν προκειμένω η πλημμέλεια των εν λόγω πιστοποιητικών δεν οφείλεται σε δικό του σφάλμα, αλλά της αρμόδιας υπηρεσίας του Πρωτοδικείου ..... , αφού ουδέν σχετικό έγγραφο υποβάλει προς απόδειξη αυτού.

14. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η υπό κρίση Προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, νόμω και ουσία, σύμφωνα με ό,τι κρίθηκε ανωτέρω, το παράβολο, δε, που κατέθεσε η προσφεύγουσα να καταπέσει (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και 5 παρ. 5 του Π.Δ. 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του προσκομισθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγ. Ιωάννη Ρέντη στις 2 Ιουλίου 2020 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 22 Ιουλίου 2020.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Πολ. Κορομπέλης

Αλεξάνδρα Κ. Παπαχρήστου